

ANEXA nr. 2 la HCL nr. _____ din _____

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Titlu proiect: „Achiziția de vehicule nepoluante (autobuze electrice) necesare îmbunătățirii transportului public de călători în zona Timișoara”

Beneficiar: Parteneriatul dintre Municipiul Timișoara, Comuna Becicherecu Mic și Comuna Dudești Noi

Planul Național de Redresare și Reziliență, Componenta 10 – Fondul Local

Apel proiect: I.1 Mobilitate urbană durabilă I.1.1 – Înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante)

➤ Descrierea pe scurt a situației actuale (date statistice, elemente specifice, etc.)

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară “Societatea Metropolitană de Transport Timișoara” (ADI SMTT) a fost constituită în anul 2009 în scopul înființării, organizării, reglementării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de transport public local, pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului, pe baza strategiei de dezvoltare a Serviciului. Interesul comun ce stă la baza constituirii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară este interesul general al locuitorilor de pe raza unităților administrativ-teritoriale membre pentru îmbunătățirea calității Serviciului, în condițiile unor tarife și/sau taxe care să respecte limitele de suportabilitate ale populației și principiul “poluatorul plătește”, atingerea și respectarea standardelor europene privind protecția mediului, precum și creșterea capacității de atragere a fondurilor pentru finanțarea investițiilor necesare în infrastructura tehnico-edilitară aferentă Serviciului. ADI SMTT gestionează, prin gestiune delegată, serviciile de transport public de călători pentru localitățile membre.

Infrastructura rutieră existentă conferă municipiului Timișoara un nivel ridicat de conectivitate interurbană, chiar dacă pe anumite segmente de drum încă pot exista situații de congestie datorită traversării altor orașe.

Configurația rețelei de drumuri naționale este radială având în centru Municipiul Timișoara, principalul pol de dezvoltare al județului și al regiunii de vest. Rețeaua de drumuri secundare se țese pe suportul drumurilor naționale asigurând relațiile de trafic local către orașele, comunele și satele din județ.

Întrucât Timișoara nu are o centură ocolitoare, cele două drumuri europene străbat municipiul Timișoara și introduc în traficul local disconfort și aglomerări suplimentare prin traficul greu de tranzit, Municipiul Timișoara fiind traversat de două drumuri europene, unul principal E70 Serbia - Moravița - Timișoara – Craiova – București – Giurgiu - Bulgaria și unul secundar E671 Timișoara - Arad.

Conform analizei MPGT (Master Plan General de Transport), problemele sectorului rutier sunt complexe: *întreținerea inadecvată, deficitul de infrastructură, siguranța traficului și guvernanta.*

Sistemul de transport public local și cel metropolitan funcționează în baza contractului de delegare de gestiune nr. 1812/2020, atribuit în conformitate cu Regulamentul CE nr. 1370/2007 către operatorul Societatea de Transport Public Timișoara (STPT).

Timișoara deține o rețea dezvoltată de linii de transport în comun, dispunând de trasee care deservește toate cartierele orașului. În oraș transportul în comun se intersectează cu circulația grea, centura ocolitoare nefiind finalizată, ceea ce produce deseori aglomerări de trafic pe porțiuni foarte încărcate și staționări pe trasee, mai ales în centrul orașului. Transportul în comun deservește majoritatea populației, transportul electric fiind majoritar în mod tradițional și concentrat înspre centrul municipiului. Nu există cartiere sau zone de locuințe fără acces la rețeaua de transport public a municipiului, distanța maximă de acces fiind de 1 km.

Parcul auto al STPT se compune din 235 vehicule, astfel:

- 105 autobuze, din care 20 autobuze de capacitate mică;
- 50 troleibuze;
- 73 tramvaie;
- 7 nave de pasageri pentru voiaje de zi.

Transportul public de persoane se realizează în prezent pe 49 linii cu un total de 698,80 km lungime trasee, din care:

- autobuze urban: 36 linii - 523,48 km (din care 5 linii noi – 45,65 km);
- troleibuze urban: 6 linii - 62,06 km, lungimea infrastructurii troleibuzelor fiind de 122,5 km;
- tramvaie: 7 linii - 113,28 km

Pentru funcționarea integrată a Timișoarei cu localitățile din jur, pentru asigurarea accesibilității tuturor localităților și creșterea gradului de mobilitate în trafic al cetățenilor, municipiul Timișoara a dezvoltat și dezvoltă în continuare, proiecte de infrastructură în scopul extinderii infrastructurii de transport, a extinderii și modernizării sistemului de transport public în comun către comunele din jur, aflate în expansiune, precum și în scopul îmbunătățirii legăturilor între zonele limitrofe sau defavorizate cu zonele bine dezvoltate. Astfel, în anul 2020 au funcționat 19 linii metropolitane de transport cu o lungime a traseelor de 782,58 km care au efectuat 257 curse/zi, respectiv 7.539.837 călători/an, din care:

- troleibuze: 2 trasee/ 38,91 km/ 60 curse pe zi;
- autobuze: 17 trasee/ 743,67 km/ 197 curse pe zi;

Traseul M44 care deservește municipiul Timișoara și comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic circulă doar în zilele lucrătoare și are acum un grafic de 6 curse:

- 3 Dimineața
orele 5.04, 6.31, 7.41 stație Calea Torontarului în Municipiul Timișoara;
orele 5.22, 6.49, 7.58 stație Primărie în Comuna Becicherecu Mic;
orele 5.25, 6.52, 8.01 stație Primărie în Comuna Dudeștii Noi;
orele 5.43, 7.10, 8.19 stație Calea Torontarului în Municipiul Timișoara;

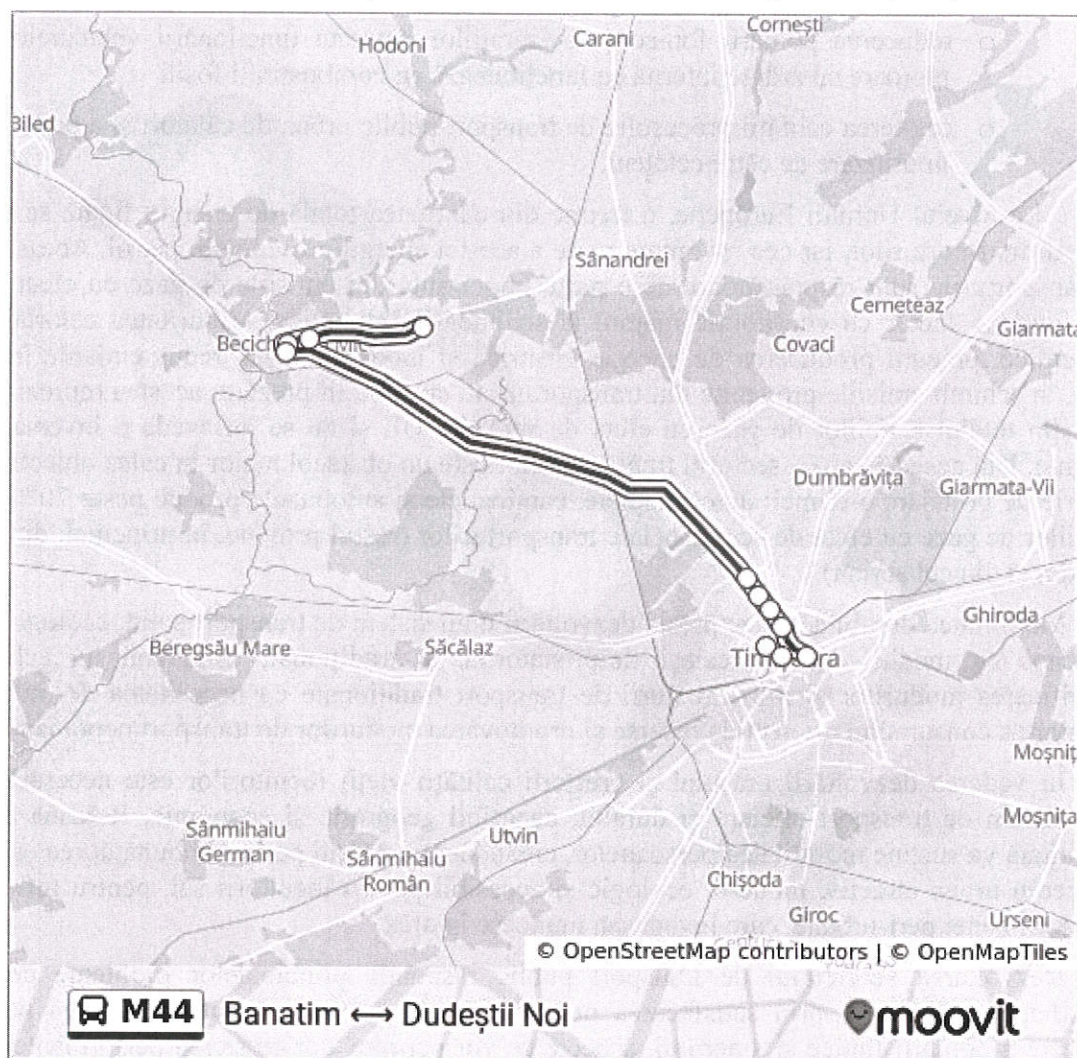
➤ 3 După-masă și seara

orele 14.58, 16.48, 18.58 stație Calea Torontarului în Municipiul Timișoara;

orele 15.17, 17.07, 19.17 stație Primărie în Comuna Becicherecu Mic;

orele 15.20, 17.10, 19.20 stație Primărie în Comuna Dudeștii Noi;

orele 15.48, 17.38, 19.48 stație Calea Torontarului în Municipiul Timișoara;

➤ **Necesitatea și oportunitatea investiției pentru care se aplică**

Necesitatea și oportunitatea investiției în vehicule de transport călători nepoluante este subliniată de necesitatea creării unui transport ecologic, prietenos cu mediu și a creșterii mobilității la nivelul zonei metropolitane Timișoara prin:

- reducerea poluării locale datorate emisiilor de gaze de eșapament ale motoarelor cu ardere internă ce funcționează cu combustibili fosili
- reducerea poluării fonice și a vibrațiilor datorate funcționării vehiculelor dotate cu motoare cu ardere internă ce funcționează cu combustibili fosili
- creșterea calității procesului de transport public urban de călători și a ponderii acestuia în utilizare de către cetățeni.

La nivelul Uniunii Europene, o treime din cantitatea totală de energie finală se consumă în sectorul transporturilor, iar cea mai mare parte a acestei energii provine din petrol. Aceasta înseamnă că transporturile sunt răspunzătoare de o parte importantă din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE, fiind un factor cu contribuție majoră la schimbările climatice. Majoritatea celorlalte sectoare economice, precum producerea de energie electrică și industria, și-au redus emisiile începând din 1990, în schimb emisiile provenite din transporturi au crescut. În prezent, acestea reprezintă peste un sfert din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din UE și nu se întrevide o inversare a acestei tendințe. Din această cauză, sectorul transporturilor este un obstacol major în calea obiectivelor UE în materie de protecție a climei: autoturismele, camioanele și autobuzele produc peste 70 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră asociate transporturilor (restul provine, în principal, din transportul maritim și din cel aerian).

Mobilitatea durabilă este expresia dezvoltării unui sistem de transport solid, ecologic și eficient, prietenos cu mediu, dar în același timp statornic și tradițional, asigurând un echilibru între valorificarea modurilor și infrastructurii de transport tradiționale cu necesitatea de modernizare și asigurare a consumului eficient de resurse și promovarea modurilor de transport nepoluante.

În vederea dezvoltării orașului și creșterii calității vieții locuitorilor este necesară asigurarea unui sistem de transport eficient și durabil, accesibil geografic și economic. Rețeaua de transport dezvoltată va susține mobilitatea persoanelor, creând astfel cadrul pentru îmbunătățirea calității vieții, un mediu urban atractiv, modern, ecologic și accesibil pentru locuitorii săi, pentru turiști și pentru locuitorii zonei peri-urbane, care învață sau muncesc în oraș.

Dezvoltarea serviciului de transport public răspunde principalelor probleme de mobilitate identificate în PMUD, prin satisfacerea nevoilor de deplasare a populației, dar și necesității de reducere a poluării fonice și a aerului, aspecte ce vor permite atât creșterea performanței serviciului de transport, îmbunătățirea calității vieții populației, cât și îmbunătățirea calității mediului înconjurător.

Investițiile în transportul public sunt esențiale, iar o bună infrastructură de transport public este extrem de importantă pentru navetiști și pentru a oferi posibilități eficiente de transport de călători. În perioada de implementare 2014-2023, practic toate orașele mari din România au elaborat sau sunt în curs de a elabora planuri de mobilitate urbană, iar majoritatea acestor planuri includ componente de dezvoltare a transportului public. Aceste planuri de mobilitate recomandă deja direcții strategice majore pentru adoptare de către localitățile componente ale zonei urbane funcționale.

Dezideratul este ca până în 2030 flota de transport public care circulă în zona metropolitană Timișoara (liniile urbane și peri-urbane) să fie alcătuită din mijloace de transport nepoluante.

Din analiza documentelor existente și a datelor culese din teren au rezultat principalele probleme legate de sistemul de transport public:

- Eficiența redusă a transportului public urban, din cauza necorelării graficului de circulație și al capacității mijloacelor de transport public utilizate cu cererea de transport public reală;
- Existența unor zone neacoperite de traseele de transport public;
- Starea de uzura a unei părți a parcului de vehicule de transport public și încadrarea motoarelor acestora în norme de poluare ridicate;
- Existența unui sistem de tarifyare care nu prezintă accesibilitate și atractivitate ridicate pentru utilizatori;
- Lipsa informațiilor în timp real asupra transportului public
- Inexistența unor stații intermodale, care să faciliteze transferul între alte moduri de transport și transportul public
- Gradul de atractivitate redus al transportului public
- Existența unor intervale de timp care nu sunt deservite corect de mijloacele de transport existente, în care există un număr mare de persoane aflate în stație care așteaptă mijlocul de transport potrivit
- Evoluția inegală a gradului de încărcare de-a lungul zilei, existând perioade în care gradul de încărcare al vehiculelor este foarte redus, dar și perioade în care s-a constatat supraaglomerarea vehiculelor

Transportul public este întotdeauna o bună alternativă la folosirea autoturismului privat. Însă pentru ca sistemul de transport public să fie preferat în locul autoturismului personal de cât mai mulți oameni, este important ca acesta să fie ușor accesibil, confortabil și omniprezent. Numărul mare de călători poate asigura o profitabilitate înaltă a companiilor de transport public, de aceea, măsurile care sporesc atractivitatea sistemului de transport public vor veni cu impact pozitiv atât pentru creșterea economiei, cât și pentru îmbunătățirea calității vieții. Însă pentru a se putea implementa măsuri cât mai eficiente, se recomandă colectarea de informații referitoare la mobilitatea cetățenilor.

Astfel, Municipiul Timișoara are în implementare o serie de proiecte integrate finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-2020, cu efect asupra parametrilor de mobilitate urbană (reducerea traficului, impactul asupra reducerii emisiilor de echivalent CO₂, etc.) care au drept scop încurajarea transportului în comun, reducerea emisiilor de CO₂ și translatarea către mijloace de transport alternative, implementarea unor sisteme inteligente de transport asociate (ticketing, informare călători, managementul flotei), cât și realizarea de trasee dedicate transportului în comun. Aceste proiecte sunt prezentate în capitolul referitor la proiectele în curs de implementare. Prin aceste proiecte se va asigura inclusiv prioritizarea și promovarea transportului public prin planificarea benzilor și traseelor dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate, precum și implementarea unui sistem inteligent de management al traficului.

Astfel, investiția propusă urmărește operaționalizarea transportului public, prin îmbunătățirea ofertei de transport public ce va conduce la creșterea nivelului de utilizare a acestui mod de transport în detrimentul autovehiculelor personale. Totodată, investiția propusă conduce la îndeplinirea obiectivelor strategice și operaționale stabilite prin Planul de Mobilitate Urbană Durabilă Timișoara, privind reducerea emisiilor de CO₂ și a gazelor cu efect de seră datorate utilizării autoturismului personal. Modernizarea parcului de vehicule de transport public și asigurarea infrastructurii de

alimentare electrică vor conduce la amplificarea efectelor pozitive ale proiectelor complementare, având o contribuție importantă la creșterea gradului de atractivitate și siguranță al deplasărilor cu transportul public, cu efect direct asupra creșterii cotei modale a acestui tip de deplasări și la reducerea deplasărilor cu vehiculul personal.

Astfel, proiectul analizat propune implementarea unor **măsuri** care să conducă la diminuarea disfuncționalităților menționate, respectiv la:

- Creșterea vitezei de circulație a mijloacelor de transport public;
- Creșterea eficienței operării transportului public;
- Creșterea confortului, atractivității și accesibilității deplasărilor cu transportul public;
- Reducerea valorilor ridicate ale traficului general și traficului de tranzit;
- Reducerea cotei modale ridicate a transportului auto;
- Reducerea emisiilor de carbon la nivelul Zonei Metropolitane Timișoara prin reducerea cotei modale a deplasărilor motorizate și încurajarea utilizării modurilor de transport alternative: transport public.

În urma implementării proiectului de investiție, se vor obține următorii **indicatori de rezultat**, conform specificului și obiectivelor proiectului de investiție:

- Creșterea numărului de pasageri transport public la nivelul primului an de după finalizarea implementării proiectului (estimat 2027);
- Creșterea numărului de mijloace de transport achiziționate până la finalizarea implementării proiectului (estimat 2026);
- Creșterea numărului de stații de încărcare pentru mijloace de transport electrice achiziționate la până finalizarea implementării proiectului (estimat 2026).

Prin urmare, din prezentarea necesității și oportunității proiectului, precum și a beneficiilor estimate ca urmare a implementării acestuia, rezultă în mod evident corelarea și contribuția la îndeplinirea viziunii de dezvoltare a mobilității urbane, trasată prin Planul de Mobilitate Urbană Durabilă.

➤ Corelarea cu proiecte deja implementate la nivel local

Modernizarea și dezvoltarea transportului public de persoane prin moduri de transport nepoluante, cu impact pozitiv în general pentru mediul înconjurător, este o prioritate pentru Municipiul Timișoara. În ultimul timp au fost realizate mai multe proiecte finanțate din fonduri nerambursabile de care a beneficiat transportul public cu tracțiune electrică. Tabelul de mai jos cuprinde denumirea proiectelor care au fost realizate de Municipiul Timișoara pentru transport public electric:

<i>Denumire proiect</i>	<i>Cod SMIS</i>
Extinderea rețea troleibuz Dumbrăvița (Accesibilizarea zonei prin extinderea rețelei de troleibuz Timișoara-Dumbrăvița)	40812
Extinderea rețea troleibuz Ghiroda (Accesibilizarea zonei prin extinderea rețelei de	48121

troleibuz Timișoara-Ghiroda)	
Trafic management și supraveghere video	

➤ **Corelarea cu proiecte în curs de implementare de la nivel local**

În continuare sunt prezentate detalii asupra proiectelor investiții publice în curs de implementare și care se vor finaliza înainte de finalizarea proiectului analizat, proiecte ce sunt complementare cu actualul proiect.

<i>Denumire proiect</i>	<i>Cod SMIS</i>
Înnoirea flotei de tramvaie Etapa 1	123654
Înnoirea flotei de tramvaie Etapa 2	129030
Înnoirea flotei de tramvaie Etapa 3	129031
Achiziție mijloace de transport public (autobuze electrice)	128114

Proiectele prezentate reprezintă măsuri ale autorităților publice locale de asigurare a unor infrastructuri adecvate/corespunzătoare mobilității urbane moderne, aliniate prevederilor europene și de mediu, astfel încât să crească accesul, calitatea și atractivitatea transportului public ecologic și nemotorizat, contribuind astfel la creșterea numărului de persoane care utilizează aceste mijloace de transport și implicit la scăderea gazelor cu efect de seră.

➤ **Corelarea cu celelalte proiecte pentru care se aplică la finanțare**

<i>Denumire proiect</i>	<i>Descriere</i>
Coridor de mobilitate „Magistrala verde” în Timișoara, Bd. 16 Decembrie 1989 - Calea Șagului	Activități: Prioritizarea transportului public prin crearea de benzi dedicate Sursa de finanțare: buget local/POR 2021-2027
Bandă rapidă de transport public - Centru - Spitalul Județean	Activități: Prioritizarea transportului public prin crearea de benzi dedicate Sursa de finanțare: buget local/POR 2021-2027
Trafic management și supraveghere video (etapa II)	Investiția presupune continuarea proiectului implementat în perioada 2007-2013 Activități: extinderea sistemului de trafic management la nivelul zonei metropolitane. Sursa de finanțare: buget local/POR 2021-2027

➤ Efectul pozitiv previzionat prin realizarea obiectivului de investiții

Obiectivul general: Obiectivul general al proiectului este asigurarea unui serviciu eficient și ecologic de transport public de călători la nivelul municipiului Timișoara și îmbunătățirea condițiilor pentru utilizarea modurilor nemotorizate de transport, în vederea reducerii emisiilor de echivalent CO₂ din transport.

Proiectul vine în întâmpinarea obiectivului PNRR, *Pilonul IV Coeziune socială și teritorială, Componenta 10 Fondul Local*, prin implementarea unor măsuri strategice, ce vor conduce la *promovarea mobilității urbane durabile și la reducerea emisiilor de CO₂, ca urmare a îmbunătățirii eficienței transportului public de călători la nivel peri-urban, a frecvenței și a timpilor săi de deplasare, accesibilității, transferului către acesta de la transportul privat cu autoturisme, precum și a transferului către modurile nemotorizate de transport, creșterea atractivității utilizării mijloacelor de transport public și a modurilor nemotorizate în detrimentul transportului cu autoturisme personale.*

De asemenea, proiectul contribuie la îndeplinirea următoarelor **obiective specifice** ale componentei specificate:

- Îmbunătățirea condițiilor de mobilitate urbană prin dezvoltarea serviciului de transport public peri-urban și achiziția de vehicule de transport public ecologice;
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transporturi;

Astfel, operaționalizarea transportului public la nivelul zonei urbane funcționale prin achiziția de vehicule de transport public electrice și stații de încărcare pentru acestea conduce în mod direct la îmbunătățirea condițiilor de mobilitate urbană, contribuind la creșterea atractivității, accesibilității și eficienței transportului public, cu efecte asupra creșterii cotei modale a acestui mod de deplasare, în defavoarea utilizării vehiculelor private.

Prin reducerea deplasărilor cu vehiculul privat, datorită comutării spre deplasările cu transportul public, proiectul are un efect pozitiv asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de trafic și la reducerea impactului acestora asupra mediului.

Totodată, prin modernizarea parcului de vehicule de transport public local, proiectul va contribui la creșterea confortului și siguranței pentru călători și, implicit, la creșterea gradului de atractivitate al acestui mod de transport, prin asigurarea de mijloace de transport public noi, moderne și nepoluante.

Rezultate estimate:

Componenta 1: asigurarea unui autobuz nepoluant de 18 m pentru linia metropolitană M44 Timișoara – Dudeștii Noi – Becicherecu Mic

Comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic sunt în directă legătură cu municipiul Timișoara prin relațiile economice, sociale și de navetism care se stabilesc între acestea. Este evident astfel, la nivelul localităților din primul inel peri-urban, din vecinătatea imediată a centrului polarizator, fenomenul de peri-urbanizare și expansiune a municipiului.

Traseul M44 care deservește municipiul Timișoara și comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic circulă doar în zilele lucrătoare și are acum un grafic de 6 curse. Având în vedere necesitatea extinderii mobilității urbane la nivelul zonei metropolitane Timișoara, Municipiul Timișoara împreună cu Comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic au creat un parteneriat pentru dotarea cursei M44 cu un autobuz nepoluant de 18 m.

Rezultate componenta 1:

Autobuze electrice (18 m) achiziționate – 1 buc.

Stații de încărcare la autobază – 1 buc.

Stații de încărcare rapidă (pe traseu) – 1 buc.

Comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic sunt în directă legătură cu municipiul Timișoara prin relațiile economice, sociale și de navetism care se stabilesc între acestea. Este evident astfel, la nivelul localităților din primul inel peri-urban, din vecinătatea imediată a centrului polarizator, fenomenul de peri-urbanizare și expansiune a municipiului.

Traseul M44 care deservește municipiul Timișoara și comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic circulă doar în zilele lucrătoare și are acum un grafic de 6 curse. Având în vedere necesitatea extinderii mobilității urbane la nivelul zonei metropolitane Timișoara, Municipiul Timișoara împreună cu Comunele Dudeștii Noi și Becicherecu Mic au creat un parteneriat pentru dotarea cursei M44 cu un autobuz nepoluant de 18 m.

Complementar, vor fi asigurate lucrările de racordare la rețeaua de energie electrică și montarea a:

- 45 stații de încărcare vehicule electrice pe teritoriul Municipiului Timișoara
- 2 stații de încărcare vehicule electrice pe teritoriul Comunei Becicherecu Mic
- 2 stații de încărcare vehicule electrice pe teritoriul Comunei Dudeștii Noi

În situația disponibilizării sumelor alocate Municipiului Timișoara pentru implementarea Componentei 10 – Fondul Local, Parteneriatul poate opta pentru:

Componenta 2: achiziția de autobuze nepoluante pentru a fi utilizate pe traseele existente sau pe trasee nou înființate operate de către STPT

În acest sens, după epuizarea fondurilor disponibile pentru achiziționarea de troleibuze, Municipiul Timișoara va aloca parteneriatului o valoare maximală de 12.493.000 euro, respectiv bugetul rămas disponibil din plafonul prealocat Municipiului Timișoara.

Rezultate componenta 2 (valori maxime):

Autobuze electrice (18 m) achiziționate – 15 buc.

Autobuze electrice (12 m) achiziționate – 5 buc.

Stații de încărcare la autobază – 20 buc.

Stații de încărcare rapidă (pe traseu) – 10 buc.

Complementar, vor fi asigurate lucrările de racordare la rețeaua de energie electrică și montarea a:

- 45 stații de încărcare vehicule electrice pe teritoriul Municipiului Timișoara
- 2 stații de încărcare vehicule electrice pe teritoriul Comunei Becicherecu Mic
- 2 stații de încărcare vehicule electrice pe teritoriul Comunei Dudeștii Noi

➤ Modul de îndeplinire a condițiilor aferente investițiilor

Prin activitățile/măsurile sprijinite în cadrul *Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta 10-Fondul Local*, apel de proiecte *I.1 Mobilitate urbană durabilă I.1.1 – Înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante)*, se urmărește în operaționalizarea transportului public, creșterea eficienței transportului public de călători, a frecvenței și a timpilor săi de parcurs, accesibilității și transferului către acesta de la transportul privat cu autoturisme. De asemenea, se urmărește ca utilizarea autoturismelor să devină o opțiune mai puțin atractivă din punct de vedere economic și al timpilor de parcurs, față de utilizarea transportului public de călători, creându-se în acest mod condițiile pentru reducerea emisiilor de echivalent CO₂ din transport.

Proiectul îndeplinește criteriile și condițiile pentru obiectivul de investiții, și anume:

a) Autobuzele vor fi omologate RAR la momentul efectuării recepției. Se va asigura respectarea standardelor de accesibilitate pentru accesul persoanelor cu dizabilități locomotorii;

Autobuzele achiziționate vor fi omologate la momentul efectuării recepției (de către RAR sau AFER, după caz), în conformitate cu prevederile regulamentelor europene și naționale. De asemenea, se va asigura ca anvelopele cu care sunt dotate vehiculele de transport respectă cerințele privind zgomotul exterior la rulare, stabilite în *Regulamentul CE 2020/740 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri*. Totodată, se va asigura conformarea vehiculelor, acolo unde este cazul, cu cerințele cele mai recente privind emisiile provenite de la vehicule grele (Euro VI), în conformitate cu *Regulamentul (CE) nr. 595/2009*.

Astfel, investiția de față **nu are un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind prevenirea și controlul poluării aerului, apei și solului**, luând în considerare efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.

b) Alinierea obligatorie a investițiilor cu Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă / Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană/Planurile Generale de Urbanism, aprobate sau în curs de actualizare

Necesitatea proiectului este fundamentată în *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă Timișoara 2021-2030*. Intervenția propusă se regăsește la măsura 9.2.11 – Achiziție autobuze electrice articulate / nearticulate noi (50 bucăți) și infrastructura de încărcare – Etapa 1.

De asemenea, proiectul se regăsește de asemenea în *Strategia Integrată De Dezvoltare Urbană Timișoara 2021 – 2030, Masura 1.3.2 Modernizarea flotei de transport public cu vehicule ecologice - Achiziție autobuze electrice articulate / nearticulate noi (50 de bucăți) și infrastructura de încărcare (stații) – Etapa I*

c) Asigurarea serviciilor de transport public în zonele urbane funcționale și zonele peri-urbane, după caz. Asigurarea prioritizării și promovării transportului public prin planificarea benzilor și traseelor dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate (pentru UAT care dețin străzi/bulevarde cu minim două benzi pe sens)

Asigurarea prioritizării și promovării transportului public este asigurată prin proiectele aflate în curs de implementare și finanțate prin *Programul Operațional Regional 2014-2020* derulate de Municipiul Timișoara, precum și proiectele care vor fi realizate din buget local și/sau din fonduri nerambursabile în exercițiul financiar 2021-2027 prezentate la capitolele anterioare, propuse prin *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă Timișoara 2015-2030*.

Din descrierea intervențiilor incluse în aceste proiecte rezultă îndeplinirea condiției de asigurare a prioritizării vehiculelor de transport public local, prin intermediul funcțiilor sistemului de management inteligent al transportului public, precum și asigurarea de benzi și trasee dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate, prin proiectele de reabilitare și reamenajare a infrastructurii rutiere.

d) Deținerea unui contract de servicii publice cu operatori economici în concordanță cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007

Transportul public local din Municipiul Timișoara funcționează în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de persoane nr. 1812 / 22.07.2020, încheiat între Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara” și operatorul de transport Societatea de Transport Public Timișoara, care respectă Regulamentul (CE) nr. 1370/ 2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători. Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local a fost încheiat pe o perioadă de 10 ani.

De asemenea, proiectele trebuie să respecte principiul DNSH (“Do not significant harm”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile.

- ***Atenuarea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice***

Investiția propusă în prezentul proiect vizează achiziția de autobuze cu emisii zero de gaze cu efect de seră (GES) destinat transportului public, contribuind în mod semnificativ la atenuarea schimbărilor climatice.

Totodată, investiția **nu are un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice**, luând în considerare efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.

- ***Protecția și utilizarea sustenabilă a resurselor de apă***

În ceea ce privește activitățile specifice prezentului proiect, acestea nu prejudiciază utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă în sensul în care nu sunt nocive pentru starea bună sau potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane.

În concluzie, investiția are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață, nefiind identificate riscuri de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și de stresul hidric.

- ***Economia circulară, prevenirea generării deșeurilor și reciclarea***

Se va avea în vedere ca activitățile specifice ce se vor derula în cadrul proiectului să nu prejudicieze în mod negativ economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe în utilizarea materialelor sau a resurselor naturale, creșterii semnificative a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului.

Astfel, vor fi prevăzute măsuri de gestionare a deșeurilor atât în etapa de utilizare (întreținere), cât și la sfârșitul duratei de viață a flotei, inclusiv prin reutilizare și reciclare a bateriilor și a componentelor electronice:

- Pentru asigurarea mentenanței autobuzelor nepoluante se va avea în vedere instruirea personalului operatorului de transport, sau încheierea de contracte cu firme specializate care să dețină un spațiu special amenajat pentru acest scop și care să asigure condițiile de siguranță necesare realizării serviciilor de mentenanță. Totodată, firma specializată va gestiona și deșeurile rezultate în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- Se va evita scoaterea din folosință a autobuzelor nepoluante cu care se poate presta în condiții bune serviciul de transport public de călători, acesta putând fi supus serviciilor de modernizare, reparații, schimbări de componente, astfel încât să se asigure o utilizare durabilă a resurselor.
- Bateriile și acumulatorii industriali (ce includ bateriile și acumulatorii folosiți de autobuzele electrice) vor fi colectate, tratate, reciclate și eliminate în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- Deșeurile de echipamente electrice și electronice (echipamente informatice și de telecomunicații de dimensiuni mici) vor fi gestionate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
- **Protecția și refacerea biodiversității și ecosistemelor**

Traseele ce vor fi operate nu se suprapun cu zone sensibile din punctul de vedere al biodiversității sau în apropierea acestora, respectiv: *Rețeaua de arii protejate Natura 2000*, siturile naturale înscrise pe *Lista patrimoniului mondial UNESCO* și principalele zone de biodiversitate, precum și alte zone protejate, etc.

Având în vedere faptul că vehiculele achiziționate au emisii zero de gaze cu efect de seră (GES), se consideră că nu prejudiciază în mod semnificativ protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor, nefiind nocive în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor, sau nocive pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune.

În concluzie, investiția propusă nu are un impact asupra obiectivului de mediu privind protecția și refacerea biodiversității și ecosistemelor, luând în considerare efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.

➤ **Descrierea procesului de implementare**

Atingerea rezultatelor estimate implică:

- Activități de proiectare, obținere avize și autorizare (pentru stațiile de încărcare standard/rapide);
- Lucrări de asigurare a racordului la curent electric (energoalimentare) pentru amplasarea și instalarea stațiilor de încărcare rapidă pe traseul autobuzelor electrice;
- Lucrări de construcții pentru bransarea la rețeaua de alimentare cu energie electrică a punctelor/stațiilor de încărcare a autobuzelor electrice (energoalimentare);
- Lucrări de pregătire a terenului pentru amplasarea și instalarea stațiilor de încărcare standard în autobaza de transport public

- Activități de proiectare (pentru stațiile de încărcare vehicule electrice), racordare - cheltuieli
Lucrări de asigurare a racordului la curent electric (energoalimentare) pentru amplasarea și
instalarea stațiilor de încărcare rapidă pe traseul autobuzelor electrice;
- Lucrări de construcții pentru branșarea la rețeaua de alimentare cu energie electrică a stațiilor
de încărcare a vehiculelor electrice (energoalimentare);
- Lucrări de construcții/montaj a stațiilor de încărcare a vehiculelor electrice

Conform condițiilor de eligibilitate și a plafoanelor investiționale stabilite prin PNRR, valoarea tuturor intervențiilor de mai sus au fost stabilite în baza alocărilor maxime pe care partenerii în proiect o pot atrage.

Solicitantul face dovada capacității de cofinanțare a proiectului pentru cheltuielile neeligibile prin prezentarea în cadrul proiectului a *Declarației de Angajament*.

Echipa de implementare a proiectului

- **Manager de proiect:** coordonează activitățile proiectului, monitorizează planificarea acțiunilor proiectului, urmărește respectarea cerințelor de implementare, coordonează realizarea evaluării interne a proiectului, supervizează raportările solicitate de finanțator, verifică documentația transmisă la MDLPA; asigura întocmirea documentației în formatele interne/cele impuse de finanțator; verifică rapoarte/cererile de rambursare/cererilor de plată;
- **Asistent proiect:** menține relația cu finanțatorul; participă la întrunirile echipei de proiect/implementare; asigura interfața cu Consiliul Local pentru proiectele de Hotărâre și prezintă materiale în vederea aprobării; verifică elaborarea rapoartelor; asigură respectarea regulilor impuse de finanțator prin contractul de finanțare; verifică documentații întocmite de echipa de proiect;
- **Manager tehnic:** coordonează activitățile de execuție și furnizare în vederea implementării proiectului, organizează și participă la activitatea de recepție a autobuzelor livrate în conformitate cu cerințele tehnice contractate, organizează și participă la activitatea de recepție la terminarea lucrărilor și aprobă referatele de plată aferente facturilor emise. monitorizează implementarea contractului de furnizare a autobuzelor care urmează a se achiziționa, participă la recepția autobuzelor livrate în conformitate cu cerințele tehnice contractate și certifică necesitatea și oportunitatea plăților în proiect;
- **Responsabil financiar:** monitorizează efectuarea cheltuielilor conform bugetului și le înregistrează în evidențele financiar contabile, corelând toate informațiile financiar contabile ale proiectului; asigura respectarea regulilor financiare, furnizează datele relevante pentru realizarea rapoartelor financiare periodice;
- **Responsabil tehnic:** monitorizează implementarea contractelor de furnizare a autobuzelor, de execuție a lucrărilor de construcții și instalare a stațiilor de încărcare, participă la recepția autobuzelor livrate în conformitate cu cerințele tehnice contractate, participă la recepția la terminarea lucrărilor și aprobă referatele de plată aferente facturilor emise.
- **Responsabil achiziții publice:** verifică documentația de atribuire pentru achizițiile realizate în cadrul proiectului; organizează, lansează și realizează procedurile de atribuire.

Echipa de proiect va asigura activitățile de comunicare, management financiar, monitorizarea rezultatelor și evaluarea proiectului pentru realizarea obiectivelor cu respectarea calendarului și bugetului.

Investiția propusă urmărește îndeplinirea obiectivelor strategice și operaționale stabilite prin *PMUD si SIDU* privind reducerea emisiilor de CO₂ și a gazelor cu efect de seră datorate utilizării autoturismului personal, concomitent cu încurajarea și dezvoltarea de infrastructuri pentru moduri de transport alternative și durabile, nepoluante – transportul public.

Etapele principale privind realizarea proiectului sunt:

1. Depunerea cererii de finanțare

1.1. Verificarea condițiilor de eligibilitate a Solicitantului și a proiectului în conformitate cu prevederile Ghidului Solicitantului;

1.2. Elaborarea documentelor suport obligatorii și specifice aferente cererii de finanțare, identificate ca atare în Ghidurile Solicitantului – Condiții specifice aferente apelurilor pe care se intenționează depunerea de aplicații de finanțare (nota de fundamentare, Acord de parteneriat, Protocol de asociere privind realizarea în comun a unei achiziții publice ocazionale, descrierea sumară a investiției);

1.3. Elaborarea cererii de finanțare cu respectarea cerințelor de fond și de formă stabilite de Autoritățile Finanțatoare în platforma dedicată PNRR).

1.4. Încărcarea cererii de finanțare în aplicația electronică MDLPA

2. Evaluarea dosarului aplicației de finanțare și formularea răspunsurilor la scrisorile de clarificare transmise de Autoritatea Finanțatoare

3. Semnarea contractului de finanțare

4. Implementarea proiectului:

4.1. Activitatea de pregătire a documentațiilor de achiziție și încheierea contractelor cu operatorii economici:

- activități de proiectare (pentru stațiile de încărcare vehicule electrice) - cheltuieli pentru documentații suport și obținere avize, acorduri, autorizații;
- achiziție vehicule de transport public, inclusiv a stațiilor de încărcare aferente acestora;
- achiziția de lucrări de construcții și lucrări necesare pentru bransarea punctelor/stațiilor de reîncărcare a autobuzelor electrice;

4.2. Activitatea de pregătire, avizare și predare a Studiului de Fezabilitate;

4.3. Activitatea de pregătire, avizare și predare a Proiectului tehnic;

4.4. Livrarea echipamentelor și vehiculelor achiziționate;

4.5. Realizarea lucrărilor de construcție și bransare necesare pentru implementarea proiectului;

Autobuzele electrice vor fi fabricate în conformitate cu documentele de standardizare în vigoare, cu reglementările naționale și internaționale privind condițiile tehnice care trebuie îndeplinite de autovehiculele rutiere, pentru a putea circula pe drumurile publice din România.

Totodată, acestea vor fi echipate complet pentru îndeplinirea condițiilor legate de fiabilitate, securitate, confort, protecție ambientală la nivelul normelor europene actuale și vor asigura o fiabilitate ridicată, o mentenanță scăzută și o accesibilitate ușoară la agregate.

Autobuzele vor fi omologate la momentul efectuării recepției. Totodată, *partenerii* vor asigura respectarea standardelor de accesibilitate pentru accesul persoanelor cu dizabilități locomotorii.

Implementarea proiectului va conduce la scăderea emisiilor de CO₂, atât ca urmare a investițiilor (achiziția de autobuze electrice) realizate în sistemul de transport public pentru asigurarea unui transport în comun eficient, rapid, modern și accesibil, cât și datorită investițiilor realizate prin proiecte complementare, cum ar fi: extinderea sistemului de management al transportului public, realizarea de platforme smart dedicate transportului public, asigurarea de benzi dedicate pentru transportul public, prioritizarea vehiculelor de transport public, asigurarea intermodalității între modurile de transport alternative, cât și a unor măsuri operaționale adiacente, precum acțiuni de informare, promovare și conștientizare pentru locuitorii din localitățile care fac parte din A.D.I. de transport metropolitan, derulate în scopul schimbării mentalităților privind deplasările zilnice către moduri de deplasare durabile, nepoluante.

➤ Alte informații

Documente prezentate în etapa de depunere a proiectului:

- **Contractul de delegare** a gestiunii serviciului de transport public local/ Hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public local, inclusiv anexele aferente, avizele solicitate și documentele statutare ale operatorului;
- **Documentele statutare ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară** având ca scop serviciul de transport public de călători;

Beneficiarul își asumă prezentarea în etapa de implementare a următoarelor documente:

Raport privind asigurarea prioritizării și promovării transportului public prin planificarea benzilor și traseelor dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate (pentru UAT care dețin străzi/bulevarde cu minim două benzi pe sens);

Documente care să ateste **omologarea mijloacelor de transport**;

Dovada funcționării mijloacelor de transport achiziționate (raport asumat de către beneficiar).

Raport privind numărul de pasageri care utilizează mijloacele de transport achiziționate și numărul total de pasageri care utilizează serviciul de transport public

Director executiv,
Adriana Deaconu

Direcția Incubator Proiecte
Serviciul Finanțări Nerambursabile

Șef Serviciu,
Daniela Ghinea

